

TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, A. N. KOSKELA, K. E. HEIKKINEN

TOVERI
(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 13, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

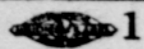
SUBSCRIPTION RATES:

IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year \$3.75; For 6 Months, \$2.00; For 3 Months, \$1.25; For 1 Month 50c.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta \$3.75; 6 kuukautta \$2.00; 3 kuukautta \$1.25; 1 kuukausi 50c.
SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta \$6.50; 6 kuukautta \$3.50.

Ilmestys hinta 40c palstatuomalla. Kuolessa-ilmotukset \$1.50 kerta ja muistoväreillä \$2.00 kerta. Kuluksa, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, lahjantodistukset ja nimenmuuttoluotukset 25c kerta, naima-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Selostavat ilmoitukset seuraavaan hintaluokkaan mukaan palstatuomalla: 1 v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katujen kulmassa.
Telefoni: konttori 365, toim. 832.

Tärkeä kysymys ratkaistavissa

Liikkeen johtokunta on joitakin päiviä sitte lähettänyt osastoille äänestyslistat sen päätöksen perusteella jolla yhtiökoko kausi liikkeen muuttokysymyksen länsipiirin jäsenistön ja Toverin kustannusyhdistyksen osaksten ratkaistavaksi yleisäänestyksellä.

Me emme puutu tähän asiaan tarkoituksella vaikuttaa puoleen tai toiseen, koska pidämme länsipiirin jäsenistön kyllin tietoisena ratkaisemaan tämän kysymyksen, mutta me kehoitamme että kaikkialla koetetaan saada jokainen jäsen ja jokainen osakkeenomistaja ottamaan tähän äänestykseen osaa. Tällaista päätöstä ei saisi tehdä pieni osa piirimme jäsenistöstä eikä pieni osa osakkeistakaan, sillä kun kerran on päätetty rakentaa Toverille oma talo, niin merkitsee tämä äänestys sitä, että talo rakennetaan sinne mihin äänestys päättää liikkeen sijoitettavaksi.

Nukkuivatko Washingtonin viranomaiset?

Askettiin kerrottiin, että Carnation Milk Products Co., jolla on tehdas Kentissä ja jonka työntekijät ovat lakossa, koettaen koota palkkojaan hiukan korkeammalle neljästätoista sentistä tunnilla jossa ne nyt ovat, kaadatti päivittäin suuria määriä maitoa likaviemäreihin kun meijeri ei voinut sitä käyttää lakon takia, eikä sitä haluttu antaa ihmisille.

KANSAINVÄLINEN RUUTI-TRUSTI

Viime aikoina on sosialistisessa sanomalehdissä yleensä paljon puhuttu aseustusta ja siitä, mitä menettelytapoja se käyttää nykyään kaikissa sotatilan yhteyksissä, ja onpa toisinaan seikkaperäisesti trustien julkaisuja alleviivaamalla huomautettu siitä, mitenkä turko kansainvälinen se on ja mitenkä rikeästi ja rennosti se lyö toiminnassaan "isänmaallisuuskaiteita" korvalla asettaessaan päämääräkseen huikkeen voiton kirkon keinoista ja välikappaleista välittämättä. Luokamme seuraavassa silmämme kansainvälisen ruutitruustin "isänmaalliseen" toimintaan, sen kokoonpanoon ja sen menettelytapoihin, niin saamme tämän kapitalistien ryhmän toiminnasta yksityisenä esimerkkinä ottaa selvän kuvituksen kapitalismin psykologiasta yleensä sen toimissa kansojen keskenään vihan kiihottajana jne. tarkoituksella siitä itselleen rahaa myntää.

Aivan samaten kuin panssarilevytrusti, on myös ruutitruusti kansainvälinen kokonaisuus, joka uupumatta toimii kiihottakseen eri kansoja toisiaan vastaan. Eri maissa se kulkee eri nimillä, vaikka se todellisuudessa onkin yksi suuri kokonaisuus, jonka eri osat on perustettu eri maihin paikallisista syistä ja kunkin maan isänmaallisuuskaiteen vaatuksesta.

Vain järjestymisessä on työväestön pelastus

Lännen metsä- ja myllytyöläisten asema alkaa olla vallan sietämätön siksi että palkat eivät ole kohonneet samassa suhteessa kuin elintarpeet ovat kohonneet. Puutavarateollisuus-työväestö, varsinkin sahatyöväestö on alhaisimmillaan palkkansa, mutta sen elintarpeet eivät ole yhtään halvempia kuin paremmin palkatun työväestön.

Nytkin kun melkein kaikkialla on korotettu järjestyneen työväestön palkkoja ja ollaan edelleen aikeissa korottaa — työväestön pakottamana luonnollisesti, — kieltäytyvät saharoonit luovuttamasta voitoistaan mitään työläisille. Tuntuu paikoittain siltä kuin olisi tarkoitettu vain kiusata työväestöä, koska entiset miehet ajetaan pois ja pannaan esim. poikaista tilalle, kuten on tehty Aberdeenissäkin ja näille poikasille täytyy huomattavasti maksaa enemmän kuin miehille paremmasta.

Mutta varsinaisen kiusanteon ei kuitenkaan ole kysymyksessä, vaan miesten näkiinnyttäminen siihen määrään, että alistuvat tekemään työn saharoonien tarjoamalla palkalla.

Suhde on tässä sama kuin siinäkin kun lakonrikkurille maksetaan toisinaan parempi palkka kuin lakkolaiset olisivat vaatineet, vaikka rikkurin työ ei koskaan vastaa sitä mitä muut työläiset olisivat tehneet. Työntekijä saattaa ottaa itselleen hiukan vahinkoakin, kunhan siitä vain on toivoa niittävä järellä voitto. Ja sellaisessa toivossa elävät Aberdeenin myllyparoonitkin. He tietävät että saharotyöläinen ei voi kauan niskotella niillä palkoilla mitä on maksettu, vaan on hänen pian alistuttava, ja kun ei ole muuta tarjolla, niin alistuttava niihin ehtoihin joita saharoonit suvaitsevat tarjota. Silloin kyllä otetaan mies taas takaisin ja poikaset saavat mennä vuorostaan näkiinnyttämään, ollakseen tarpeen tullen valmiit ottamaan taas miesten paikat alennetuilla palkoilla.

Tällainen näkiinnyttämiskierros jatkuu loppumattomasti siksi kunnes sekä pojat että miehet huomaavat oman joukkotoimintansa merkityksen ja järjestyvät.

Miksi siis odottaa järjestöön liittymisen kanssa seuraavaan kertaan? Miksi ei liity siihen nyt? Vuosia olette puutavara-työläiset tapelleet väkisin siitä, miten te järjestyisitte. Ja samalla ajalla olette alistuneet mitä sietämättömiin olosuhteisiin. Miksi ette nyt jo huomaa, että sellainen sisäinen tappo malle merkitsee koko maailman keskenään jakamista yhteiseksi riistoalueeksi. Niinpä näitten ruutihiukkien välillä vallitseekin täydellinen toveruden henki, jota ei vähimmäisastalla määrässä keskinäinen kilpailu, eikä ammattikeho häiritse. Tietenkin valmistaa Noble Dynamite Trust räjähdysainetta teollisuuslaitosten tarpeksi ja muutkin rauhantoimia varten, mutta kuitenkin räjähdysainetta valmistaminen sotatarvikkeiksi varten se liikkeen haara, joka koko teollisuuden niin loistavaan kukoistukseen on kohottanut.

Jo monta vuotta sitten huomasi ruutitruusti, että suuren liikevoiton saadakseen sen täytyi luoda suurempaa ruudintuotantoa, ja se kävi päänsä kiihottamalla hälyttävällä, joskin usein väärillä uutisilla eri maita toisiansa vastaan. Julkaistiin porvariston johtavissa sanomalehdissä kaikkea perää vailla olevia uutisia jonkin maan tykistöpatereitten lisäämisistä, mikä kiireen kaupalla sai kaikki toisetkin maat sotavaroitustensa lisäämään ja myöskin lopulta sen, josta valheellinen uutinen oli julkaistu ja kun sitten tykistöä oli saatu lisätyksi, niin oli tietenkin sille ampujatarpeita varattava vielä siltäkin varalta, että sota syttyisi. Niin siis ruutitruusti suuria tilauksia, joita saadakseen se sanomalehdistön palstat oli käytettäväkseen osantant. Tällä tavalla kartutettiin keinokeinäisestä kilpailusta, mikä sa-

pelu jatkui teidän omien etujen kustannuksella. Te ette voi koskaan päästä ensi yksimielisyyteen järjestymismuodosta ja järjestöjen menettelytapoista ja siksi teidän onki heitettävä syrjään sellaiset toisarvoiset pikkuseikat, joista työntekijän palkkaamat käyrit pitävät tappelu teidän keskuudessanne, ja järjestytävä.

Järjestykää ensin ja päättäkää sitte järjestönä miten menettelette ja silloin katoaa koko "suuntakysymys" itsestään. Mitä erimielisyyksiä tässä suhteessa lieneekään keskuudessanne ollut, ovat sellaiset nyt jätettävä syrjään, sillä nyt ei ole suuntataistelujen, vaan vakavan järjestymisen aika.

Kapitalistiluokka sulkee rivettään, miksi emme me työläisinä tekisi samoin. Meidän etujemme vastaan suunnitellaan ja käynnistetään asevoimalla ja näkiinnyttämiskeinoina, miksi ei nyt siis järjestyttäisi tällakin puolella?

Tämä kysymys jää teidän vastattavaksenne, sillä teidän valittavananne on joko järjestyä tai alistua, kolmatta mahdollisuutta ei ole olemassa.

Missä tarkoituksessa?

Täkaläiset lehdet puhuvat euranlaisesta komissionista, joka tuliaan lähettämään Venäjälle, ja jonka etunenässä toimii suurlisen kuuluisa taantumuksen tukipylväs Elihu Root, jonka vihamielisyys kaikelle edistysliikelydelle on hyvin tunnettu. Huhutetaan myöskin, että samaan komissioniin nimittäisi joku sosialistikin ja "työväestön edustajana" siinä tulisi olemaan John Mitchell.

Tulee kysyneeksi mikä on tarkoituksellisen monikirjaisen komissionin lähettämällä? Komissionin tarkoituksena on ajaa amerikalaisen suurriistäjien kauppaetuja Venäjällä, s. o. valtion maaperää täkaläiselle pääomalle Venäjän teollisuudessa. Sellaisen komissionin edustajana on Root paikkallaan, sillä luonnollisesti tulee komissionin ensimmäisenä tehtävänä olemaan ensiltä miten työläisten vaatimuksia on menestyksellisesti vastustettava. Ja paikkallaan on kai Michelkin, onhan hänelläkin kokemusta työläisten kehoittamisesta aivan samoin kuin Gompersillakin, mutta mitä tarkoitetaan sosialistin nimittämisestä puhumisella?

Aivan varma on, että kukaan todellinen sosialisti ei sellaiseen komissioniin ota osaa, mutta onhan nykyisin liikkeellä luuta euranlaisia "socialisteja", joiden mielityönä on ollut löpötelä hallitusviranomaisille yhtä ja toista joka niille lienee mielenkiintoista ja sellaisista joku voim-

kunnes voittoa sotatarpeista v. 1912 tienoissa jo saatiin suhteellisesti paljon enemmän kuin rauhanturpeita varten valmistettavasta räjähdysainesta, ainakin mikä "London Statist" nimiseen porvarilliseen taloustieteeseen käsittelevään julkaisuun voi luottaa. Sotatarpeiksi valmistettavan räjähdysaineen hinnat näet kohotettiin aina sen mukaan kuin kysyntä kasvoi ollemaan ottamatta lukuun sitä, että sellainen teko saatettiin tulkitä "epäkansalliseksi" ja "epäisänmaalliseksi", ulkopuolella trustin jäsenistön piiriä.

Kansainvälisiä sopimuksia.

Ruutihiukkien keskinäistä "solidarisuutta" kuvaa parhaiten se sopimus, josta "Lontoon Statist" lehti kertoo toukok. 17:n numerossaan v. 1913. Tuon sopimuksen mukaan olivat Englannin ja Saksan ruutihiukkaset päättäneet toimia yhdistyneinä sopimillaan ehdoilla aina v. 1950 asti. Tämän sopimuksen mukaan jos Englannissa jossakin trustin tehtaassa tehdään uusia keksinnöitä, niin ilman mitään korvausta tulee trustin saksalaisen liikkeen saada keksintönsä tietoonsa, ja päinvastoin jos Saksassa olevissa trustin ruutihiukkissa jotakin erikoista keksintää, niin ovat taasen englantilaiset vuorostaan oikeutettuja saamaan sen tietoonsa. Tuollainen yhteistoiminta tulkitaisi ilmeisesti maan petokseksi, jos kysymyksessä olisi vähem-

si olla valmis ottamaan toimen vastaan. Newyorkilainen herrasmieslauma on nähtävästi vailla toimia ja miksikäs ei hallitus palkitsisi heidän "oikeamielisyyttään" jollakin nimityksellä.

Amerikalainen kapitalismi etsii jalansijaa Venäjällä ja sitä saadakseen lähettää se valiokuntia neuvomaan sikäläistä porvaristoa miten olisi menettävä. Se koettaa saada sikäläiset markkinat valtansa alaiseksi laitteiden ja muiden avulla, joita täältä tehdään, mutta sen vastuksena on venäläinen työväestö ja siksi kai komissionissa pitäisi olla "työväestön edustajakin."

Saattaa olla että täkaläinen työväestö luuleekin olevansa edustettuna, mutta vaikea on käsittää, että venäläinen työväestö uskoi amerikalaisenkaan työväestön olevan niin herkkäuskoista, että se uskoo asiansa kaikenlaisten entisten, kuten Mitchellin ja muiden samanlaisen haltuun. Sitäpaitsi se kai käsittää, että amerikalaisella työväestöllä ei ole mitään etuja ajettavanaan sellaisten komissionien kautta. Eikä sillä olekaan, joskaan se ei itse sitä nähtävästi käsitä. Tässä valiokunnassa täytetään niitä lupauksia joita tehtiin herra Gompersille silloin kun hallitus osti työväestön kannatuksen sotatoimilleen tukka-kaupassa. Mutta sellaisesta edustuksesta ei työväestölle luonnollisesti ole mitään hyötyä.

Jos jollekin sosialistille tarjotaan kunnia olla komissionin jäsenenä, tulisi siitä ehdottomasti kieltäytyä, ellemmä tahdo tulla koko puolueena naurunlaiseksi venäläisten toveriemme edessä. Kyllä he käsitävät niillä tarkoituksella amerikalaiset neuvot heikäläisiä porvareita, samoin kuin senkin, että milloin hyvänsä yhteistoiminta täkaläisen ja venäläisen työväestön välillä käy mahdolliseksi, täytyy sen tapahtua sosialistien ja unionistien liikkeen, eikä hallituksen välityksellä.

Täkaläinen kapitalismi koettaa ajaa venäläisen työväestön salvanneen tylistyttävään alistuvaisuuteen kuin täkaläisenkin työväestö on, mutta siinä se erehtyy. Venäläisellä työväestöllä kai lienee hiukan enemmän kokemusta ja toisenlaista kokemusta kuin täkaläisellä, jonka päähän vapauden virvutetut ovat syövyttäneet kaikenlaisia houreista yhteistoiminnan tarpeellisuudesta porvarien kanssa. Toivokaamme että venäläinen proletariaatti voimistuu ja kasvaa riinan sikäläiseen nousevan porvariston kanssa ja että sen luokkatietoisuus kehittyä toisella tavalla kuin amerikalaisen työväestön, joka siitä on jäänyt niin osottomaksi.

män vaikutusvaltaiset henkilöt, mutta kun maan sotasalaisuuksia keskenään vaihtavat ruutihiukkajat, niin kaikki on luvallista.

Samanlaisia sopimuksia on Yhdysvaltain ja Saksan sekä Yhdysvaltain ja toistenkin Euroopan maitten välillä olemassa.

Suoranaisesti on Noble Dynamite Trustin nimessä suuri määrä osakkeita seuraaviin saksalaisiin ruutihiukkisiin: Dynamit Aktien-Gesellschaft, Hampurissa, Rheinische Dynamitfabrik, Kölnissä, Deutsche Sprengstoff Aktien-Gesellschaft, Hampurissa ja Dresdner Dynamitfabrik, Dresdenissä.

Trusti on tarkoin jo rauhanaikana harkinnut toimintamahdollisuutensa kaikissa olosuhteissa ja järjestänyt kaikki sodankin varalta. Niinpä on trustin suoranaisesti kiinnitetty osakkeina sekä Englannissa, että Saksassa maan suurimpia pankkiliiikkeitä, jotta kaikkien häiriöitöiden aikana yhteistoiminta saataisi keskeytymättä jatkuva, ja sen lisäksi on trustin osakkeita huomattava määrä johtavissa asemissa olevien sotaharjojen nimissä jokaisessa Euroopan maassa, jotta valtion tilauksista aina voitaisi olla varmoja. Tietenkään eivät tällä kertaa englantilaiset, enempää kuin saksalaisetkaan yleisesti tiedä, että heidän ruutihiukkaset valmistavat tehtaat ovat vuoroaikautuksessa vihollismaitten pankkiirien kanssa, enempää kuin että jokainen ruutihiukkanen ja jokainen tykinlauka-

SIELTÄ ja TÄÄLTÄ

"Sivistystaistelun" voittoa

Minua ei ole koskaan erikoisesti huvittanut kristillinen siveysoppi, eikä varsinkaan sen puolesta käyty taistelu, enempää nykyinen maailmansota kuin se hiljainen papillinen jurnutuskaan, jolla vuosikausien kuluessa on syövytetty ihmisieluhihniiden elinvoimaa ja virkeyttä jättäviä alistuvaisuusmyrkyä. Mutta silti on ole ollut, varsinkaan entisiin aikoihin, mikään kiihkeä epäilyskään, olenhan kasvatettu siinä kunnissa opetuksessa, että kaikki mikä on esvallalta on jumalalta, siis joukkomurhakin. Kun esimerkiksi ennen kansakoulussa luen maantiedettä ja kun siellä selitettiin Euroopan korkeasta sivistyksestä puhuttaessa, että asukasten onni johtuu etupäässä siitä, että kristinusko on levinnyt melkein koko Euroopan ylitse, niin uskoisin sen täydellisesti, vaikka en hoksannutkaan ajatella, että jo silloin olisi ollut pantava toimeen nykyinen viimeinen ristiretki viimeistenkin kristittyjen — muhamettilaisten — karkotukseksi Euroopasta.

Mutta kiitos kristillisen siveysopin kansoja onnellistuttavan voiman, nyt on se ristiretki käynnissä, ja kaikkein päättäneen kristinuskon nyt saadaan levittämään yli koko Euroopan, koska ei-kristilliset turkkilaiset näytävät olevan huonompia käyttämään nykyäikäisiä "käännättämisenvälineitä", kuin entisaan muhamettilaisten silloin kun tulella ja miekalla tunkka-oppinsa aina Espanjan saakka.

Ja nyt kun tämä taistelu kristillisen siveysopin puolesta on ollut käytännössä kohta kolme vuotta, saamme me nähdä sen seuraukset. Vast. ikään kertoivat lehdet, että esim. Saksassa, — joka näyttää kaikessa kulkevan etunenässä — on sitte sodan alun synnyttävä kolme miljoonaa lasta avioliiton ulkopuolella! Ajatella, miten voimakas vaisto Saksan naisilla on synnyttää uutta kanuunanruok... ei kun uusia taistelijoita käymään uutta "taistelua kristillisen siveysopin puolesta!"

Sotakäytävissä valloissa, ainakin Englannissa, annettiin sotaan lähteville sotilaille muuan puolivillainen hallinnollinen määräys: siittäkää ennen kuin kuulette. Ja sitä käskyä näyttävät Saksan sotilaat toteelleen samoin kuin sotilaat tavallisesti totelevat kaikkia käskyjä, onhan heidän velvollisuutensa totella, kuten Saksan Ville erään kerran sanoi: vaikka komennettaisi ampumana oman vanhempansa, — ja mikä ei siis myöskin siittäkään lapsen valloissa sisarensa; joskaan ei Ville hoksannut antaa sellaista määräystä, niin ehkä sotilaat ovat sen käsitäneet, päättäneen sodan runsaudesta.

Mutta se avioliiton lasten lukumäärä Saksassa on huomattavan suuri. Saksan väkiluku on 66 miljoonaa, joskaan valittavasta ne eivät ole kaikki naisia, elvättä siis kaikki synnyttäjiä. Miehiiä taitaa olla noin puolet, siis naisia olisi noin 33 miljoonaa, mutta kun niistä on joitakin lapsia, niin jäisi synnyttäjien lukumääräksi korkeintaan ehkä 10 miljoonaa, ja tästäkin saa vielä tunkun suuren määrän, jos otelun tunnontarkoita tahdomme olla. Mutta uutinen kertoo — ja uutinen on englantilaisista lähteistä, joiden todenperäisyyttä meillä ei ole oikeutta epäillä, — joka räjähtää levittäen kuolemia ja hävitystä ympärilleen, tuottaa suoranaista voittoa armeijalle ylimmille päälliköille. Todistettavasti kuuluu sodan sytyttyä 76 saksalaista, 22 ranskalaisia ja useita englantilaisia sotaherroja ruutitruustin osakkeiden omistajiin, ja omantunnon vaivoja tuntematta nämä "isänmaansa edun" nimessä johtavat miehiä taisteluun ja antavat kummallakin puolen omien tehtänsä tuotteitten niitä kappaleiksi repiä.

Ruutitruustin toiminta Amerikassa yhtä räikeä.

Ruutitruustin toiminta Amerikassa on yhtä julkeata ja räikeää kuin amerikalaisen panssarilevytrustinkin, eikä sitä europalainen veljien toiminta jätä vähäkään varjoon. Niinpä esim. Du Pont trustiyhtiö kiskoi Yhdysvaltain hallituksesta v. 1905—1913 välinen aikana ruudista 80 senttiä nauvalta saaden \$10,000,000. nousevan voiton. Kun siten hallitus perusti omat ruutihiukkaset, niin se saattoi samallaista ruutihiukkasta 36 sentillä nauvalta. Toisin sanoen, jos hallitus v. 1905 olisi omassa tehtaassaan alkanut valmistaa tarvittamansa ruutihiukkasta, niin sen ei olisi tarvinnut uhrata muuta kuin \$11,839,754 tuona aikana, sen sijaan että se mainitsemallemme yhtiölle ruudista maksoi sen ajan kuluessa \$21,998,250, josta summasta \$10,167,496, meini voittoa osakkeenomistajien gvariin taskuihin.

pailla, ellemmä tahdo tulla leimatuiksi valtiopettureiksi — että sitte sodan alun, siis kahden ja puolen vuoden ajalla on synnytetty kolme miljoonaa aviotonta lasta ja että aviotottomien lasten lukumäärä on kymmenen prosenttia kaikista syntyneistä. Sen mukaan olisi kymmenen miljoonaa synnyttää synnyttäneen kahden ja puolen vuoden kuluessa kolmekymmentä miljoonaa lasta. Todellakin saavutus, jota täällä Amerikassa tuskin saavutettaisiin kolmella vuorokallaan!

Mutta ehkäpä englantilaisen tiedotajan juttu sietekin on tosi. Mitäpä me siitä epäilemme, laskeimme vain edelleen. Kymmenen miljoonaa synnyttäjää on synnyttänyt, sanokaamme kolmen vuoden ajalla, kolme lasta kukin ja niistä on joka kymmenes lapsi avioliton ulkopuolella syntynyt!

Onko mahdollista, että jokainen nainen voi joka vuosi synnyttää lapsen ja että niistä jokainen kymmenen syntyi avioliton ulkopuolella, se jääköön lukiakunnan päätettäväksi: Että jossakin on tapahtunut käsitteiden hölymistä, on ilmeisesti totta, mutta englantilaisen raportin kontolle sitä tuskin uskallamme asettaa. Lienee siis pakko tunnustaa, että "kristillinen siveysoppi" voittoa alaa hämmästyttävästi, jopa niinkin, että kohta taitavat jonkun maan naiset synnyttää lapsen kerran kuukaudessa, tai samalla toisen aviolitossa ja toisen sen ulkopuolella. Mutta niinhän se on, että kun kovalle ottaa, niin — — —

Lahduttavana seikkana mainitaan samassa tiedonannossa, että protestantit on lähinyt Saksasta melkein olemattomiksi. Sellaisissa suurissa kaupungeissa kuin Berliinissä, Hampurissa, Münchissä, Frankfurtissa j.n.e. ei ole enää punavalo-piirriä olemassaakaan. Ja hallitus palkitsee jokaista tyttöä, joka synnyttää lapsen, tapahtuokoonpa se sitten vihityssä avioliitossa tai sen ulkopuolella — synnytyksen nimittään.

Niin, että jos tämä "taistelu kristillisen siveysopin" puolesta, kuten sodan puolesta selittävä, tulee vielä jonkun ajan jatkumaan, niin liitetään perhepuolteen historiaan vielä yksi uusi luku tämän ihmispölyn elinaikana.

Sellaista se "sivistystaistelu" saa aikaan! — Juhana-Kustaa.

Totuuden puhujaa ei tarvi

Yhteiskuntamme tarvitsee monenlaisia ihmisiä palvelukseensa. Ennen kaikkea se tarvitsee suuren määrän työjuhtia, sellaisia tietämättömiä, omasta elämästään välinpitämättömiä, mutta fyysisesti voimakkaita juhtia jautamaan kiltävää kulta vallassa olevalle luokalle.

Yhteiskuntamme tarvitsee etevii mekaanikkoja, jotka huolehtivat siitä koneistosta, jolla rikkauksia tuotetaan ja jonka yhteyteen kuluvana osana nuo juhdat pakotetaan raatamaan.

Yhteiskuntamme tarvitsee suuren määrän matemaatikkoja, joiden tehtävään kuuluu laskea tarkalleen paljon kunkin juhta kykenee tuottamaan ja paljonko hänen herransa siitä hyötyy.

Edelleen yhteiskuntamme tarvitsee tuhansittain notkeasekaisia pappeja

Ruutitruusti on vuosikymmeniä aikana taitavasti järjestänyt toimintansa julkeasti lahjomalla kongressin jäseniä ja pitämällä edustajia liitovaltioitten senaattien, Niinpä on ruutitruustilla valittuistesi Washingtonissa asuvaa lahjoja, joka \$30,000, vuosipalkalla toimien pitää huolta trustin eduista. Sitäpaitsi on liitovaltioitten senaattissa Delawaren edustaja, Henry Du Pont, joka on trustin suurimpia osakkeenomistajia. Hän toimi pitkän aikaa senaatin sotilasasiain valiokunnan puheenjohtajana toimittamaan trustille suuria ja hyviä voittoa tuottavia tilauksia ja kuuluu vieläkin samaiseen valiokuntaan varsin vaikutusvaltaisena jäsenenä. Sitäpaitsi on toimitteista tutkimuksista käynyt selville, että trustilla on ollut tietojen hankkiujensa sotilasvirka-lijoi ja hallituksen siviilivirkamiehiä, jotka samana aikaan ovat sekä hallitukselta että trustilta korkeita palkkoja perineet.

Tällä tavalla toimien on trusti kiskonut itselleen huiketta voittoa, joitten yleisöltä salaamiseksi on ryhdytty monenmoisiin varotoimenpiteisiin. Niinpä voidaan todistaa, että trusti on osakkeilleen jakanut \$35,000,000: iin nousevalle vesitetylle osakke-pääomallekin 18 pros. liikevoiton ennen sotaa ja tietenkin sen lisäksi yhtä suurta voittoa todelliselle pääomalle, sekä sen lisäksi erikoiset prosentit etuoikeutetuille osakkeille. Tämän lisäksi on trusti luovuttanut \$16.